

Microprudentieel toezicht

Het microprudentieel toezicht van het ESFS richt zich op individuele instellingen. Drie Europese sectorale toezichthouders (European Supervisory Authorities, ESA's) voeren het toezicht samen met de nationale toezichthouders uit.

Drie Europese sectorale toezichthouders (ESA's)

Er zijn drie Europese sectorale toezichthouders: de European Banking Authority (EBA), de European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) en de European Securities and Markets Authority (ESMA). Deze toezichthouders hebben drie hoofdtaken:

1. Verbeteren van de werking van de interne markt door een hoog, effectief en consistent niveau van prudentiële regulering en toezicht te verzekeren;
2. Beschermen van de integriteit, efficiëntie en ordelijke werking van de financiële markten;
3. Bewaren van de stabiliteit van het financiële stelsel en versterken de internationale coördinatie van het toezicht.

Daarnaast hebben de toezichthouders specifieke sectorale taken. De EBA beschermt depositohouders en beleggers. EIOPA beschermt verzekeringnemers, deelnemers aan pensioenregelingen en andere begunstigden. En de ESMA beschermt beleggers.

Nederland neemt deel aan besluitvorming van ESA's

De belangrijkste besluitvormende organen van de ESA's zijn de Raden van Toezicht. Hierin is elke lidstaat vertegenwoordigd. De Nederlandse Bank (DNB) vertegenwoordigt Nederland in de EBA en EIOPA, de Autoriteit Financiële Markten (AFM) vertegenwoordigt Nederland in ESMA.

Bindende en niet-bindende bevoegdheden van ESA's

De ESA's moeten de samenwerking tussen de nationale toezichthouders stimuleren, een gezamenlijke Europese toezichtcultuur scheppen en toezien op een consistente toepassing van EU-wetgeving. Zij zijn bevoegd om bindende technische standaarden op te stellen zoals geregeld in de financiële wetgeving van de EU. Als de Europese Commissie de standaarden heeft bekrachtigd, zijn ze direct toepasbaar en hoeven niet in nationale wet- en regelgeving geïmplementeerd te worden. Verder hebben de ESA's niet-bindende bevoegdheden, zoals bijvoorbeeld het opstellen van niet-bindende richtlijnen, het uitvoeren van peer reviews, het initiëren van stress-tests, etc.

De ESA's hebben direct toezichthoudende bevoegdheden op individuele financiële instellingen in geval van:

- onderzoek naar vermoedelijke inbreuken op EU-recht door nationale autoriteiten, op verzoek van Europese Commissie, Europees Parlement, Raad, elke nationale toezichthouder, of uit eigener beweging;
- blijvende meningsverschillen tussen nationale toezichthouders, na mislukte mediation en schikking;
- noodsituaties, zoals 'ongunstige ontwikkelingen die de ordelijke werking en de integriteit van de financiële markten of de stabiliteit van het financiële stelsel in de Unie geheel of gedeeltelijk ernstig in gevaar kunnen brengen'.

ESA's bevoegdheden in een financiële noodsituatie

In het geval van een door de ESRB en Ecofinraad uitgeroepen financiële noodsituatie, kunnen de ESA's aanwijzingen geven aan een nationale toezichthouder. Daarbij passeren ze de nationale toezichthouders alleen als deze geen opvolging geven aan de aanwijzing van de ESA's en als ze Europese regelgeving niet juist toepassen. Een ESA-aanwijzing mag geen gevolgen hebben voor de staatsbegroting van een lidstaat.

Nationale toezichthouders

In de verordening waarmee de ESA's worden ingesteld krijgen de lidstaten een centrale verantwoordelijkheid voor gecoördineerd crisismanagement en het bewaren van financiële stabiliteit in crisissituaties.

In Nederland oefent De Nederlandse Bank (DNB) het toezicht uit op de stabiliteit van de financiële instellingen en ligt het gedragstoezicht op de gehele financiële marktsector bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Meer over de DNB en AFM:

- [toezicht DNB](#)
- [werkzaamheden AFM](#)